

Basketbal

Ročníková práce

Školní rok 2025/2026

Školní rok: 2025/26

Autor: Eliška Nekulová IX.B

Konzultant: Mgr. Michal Kala

Obsah

Úvod	5
Historie basketbalu	6
Pravidla	7
Basketbalové pozice	8
Rozehrávač	8
Křídlo	8
Pivot	8
Legendy světového basketbalu	9
Michael Jordan	9
Jordans	9
LeBron James	10
Stephen Curry	10
Vít Krejčí	11
Závěr	12
Resume	13
Zdroje	14

Prohlášení

Prohlašuji že jsem tuto práci dělala sama bez pomoci.

V Šošůvce dne 21.5

Eliška Nekulová

Poděkování

Děkuju svému konzultantovi Mgr. Michalovi Kalovi, že mi pomohl s vypracováním téhle ročníkové práce.

Úvod

Toto téma jsem si vybrala, protože je mi velmi blízké nejen ze, sama hraju závodně basketbal za tým BK Blansko ale taky protože ho hrálo spoustu členů mé rodiny, a i když ho nehraju od dětství ale začala jsem teprve před 4 roky začal mě neuvěřitelně bavit a hodlám se mu věnovat ještě dlouho.

Historie basketbalu

Basketbal vynalezl v roce 1891 tedy před 135 lety James Naismith, vysokoškolský učitel tělesné výchovy na mezinárodní tréninkové škole ve Springfieldu, která se jmenovala YMCA International Training School.

Byl požádán svým nadřízeným, aby vymyslel zábavnou hru do tělocvičny, která by se mohla hrát, kdyby bylo venku nepříznivé počasí. A tak nabídku přijal a 1.prosince James představil 13 pravidel díky kterým mohou hrát novou hru.

Na dvě protilehlé strany tělocvičny pověsil jeden koše na sběr broskví, které byly ve výšce 10 stop tedy zhruba 3 metry.

Tyto koše měli dno, a tak to James vyřešil tak že vedle každého koše dal jeden žebřík a na něj vždy vyšplhal jeden z žáků, který míč z koše zase vytáhl.

James Naismith vysvětlil pravidla své třídě která se skládala z osmnácti žáků, poté vyzval dva žáky, aby si vybrali svých osm spoluhráčů a strany na které budou hrát.

Nový žáci si basketbal oblíbili a netrvalo dlouho a po pravidlech se začali ptát i okolní školy které basketbal zaujal.

Později se všech 13 pravidel sepsalo 15.ledna 1892 do školního časopisu Triangle

Sport se rozšířil okamžitě i mimo USA, v roce 1893 se začal hrát ve Francii, 1896 v Brazílii a v Čechách a na Moravě se začal hrát 1897.

Historicky první zápas skončil 0:1 díky střele ze střední části hřiště od Williama R. Chase.

Obrázek 1 James Naismith

Pravidla

Basket proti sobě hrají dva týmy každý z nich má pět hráčů na hřišti.

Cílem hry je dosáhnout většího počtu bodů, než soupeř.

Body se získávají střelením míče do koše, míč střelený od střední vzdálenosti je za 2 body a míč střelený za tříbodovou čarou je za tři body, trestné hody mají hodnotu jednoho bodu.

Zápas začíná rozskokem ve středu hřiště a hráči se s míčem pohybují pomocí driblinku nebo nahrávání. Pohyb s míčem bez driblinku se považuje za porušení pravidel.

Mezi další zakázané pohyby v basketbalu patří například dvojité driblování (chytnutí míče po driblinku a poté zase začít driblovat) nebo vyhození míče mimo hřiště, toto porušení pravidel přerušuje hru a dává protihráči výhodu.

Aby byla hra rychlá a dynamická tak má každý tým pouze 24 sekund na útok s tím že přejít půlku hřiště nemá hráčům zabrat více než 8 sekund, když má míč útočný tým na útočné straně území, kde můžou hrát se jim zmenší a už nesmí přejít na svoji půlku znovu.

Druhý tým se jim naopak snaží zabránit ve skórování, blokovat střeli, bránit nájezdy a podobné pohyby.

Basket je kontaktní sport, ale při až moc tvrdé nebo nebezpečné obraně rozhodčí udělují fauly. Při větším počtu faulů získává soupeř možnost trestných hodů. Když hráč dostane 5 faulů je ze zápasu vyloučen. Zápas řídí rozhodčí, kteří kontrolují dodržování pravidel a rozhodují sporné situace.

Každý tým má své unikátní taktiky a strategie díky kterým se snaží vyhrát.

Basketbalové pozice

Rozehrávač

Rozehrávač je hráč, který řídí hru celého týmu. Je často nejrychlejší a umí velmi dobře driblovat. Hlavní úkol, který tento hráč má, je nahrávat spoluhráčům a dávat šance ke skórování. Musí se rychle rozhodovat a vidět hru, aby věděl, co má v každé situaci dělat.

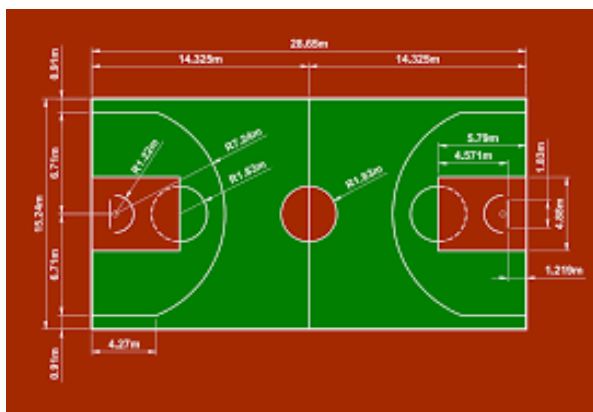
Křídlo

Křídlo pomáhá v útoku i v obraně často, je rychlé a jeho účelem je proniknout pod koš a dát hráči možnost dobře střílet.

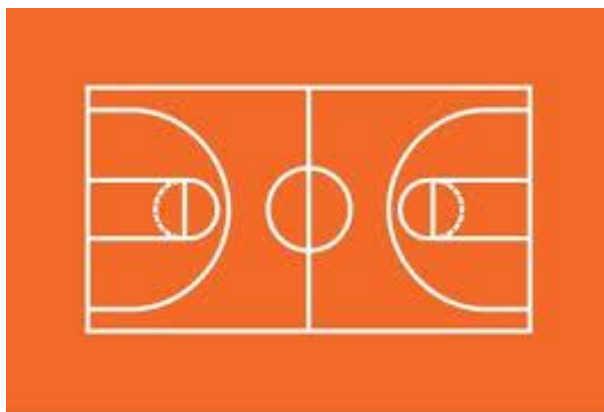
Často skóruje ze střelby a většinou je jako první v obraně. Důležitá je jejich pohyblivost a spolupráce s týmem. Dost pomáhají při rychlých proti útocích.

Pivot

Pivot je většinou nejvyšší a nejsilnější hráč týmu často bývá pod košem a pomáhá při doskoku. Často si naběhne a čeká na přihrávku, díky jeho výšce pak lehce skóruje. Brání převážně pod košem, ale taky blokuje střely.

Obrázek 3 rozloha basketbalového hřiště

Obrázek 2 basketbalové hřiště

Legendsy světového basketbalu

Michael Jordan

Narodil se 17.2.1963 v New Yorku, krátce na to se ale s rodinou přestěhoval do Wilmingtonu v Severní Karolíně.

Od malička měl rád sport nejen že ho k tomu rodiče vedli, ale jeho samotného to bavilo, vyzkoušel spoustu sportu začal s baseballlem převážně kvůli otci poté vyzkoušel třeba americký fotbal a samozřejmě basketbal.

Basketbal začal hrát na střední škole v Karolíně, trenér ho nejprve do týmu moc brát nechtěl kvůli výšce, ale nakonec o rok později tvrdého trénování ho vzal.

Poté díky svým výkonům získal stipendium na univerzitu v North Carolina, kde se proslavil převážně díky stylu hry a nadání. V roce 1984 si ho všiml tým Chicago Bulls vybrali ho do týmu hned v prvním kole draftu, a tak začal za tým hrát v NBA.

Krátce na to, co mu zemřel otec v roce 1993 oznámil svoji pauzu s basketbalem. Následujícím rokem se začal věnovat baseballu, netrvalo ale dlouho a po roce s tým opět skončil a vrátil se k basketbalu před druhým odchodem v roce 1998 do důchodu ještě stihl s týmem Chicago Bulls vyhrát 3 tituly v řadě.

Dnes už se převážně věnuje podnikání, vlastní tým Charlotte Hornets a podporuje spoustu projektu a organizací.

Jordans

Když byl Michael Jordan na střední škole dostal svou první velkou spolupráci s Nike.

Spolupráce vznikla v roce 1984 a první pár bot Nike vytvořil právě pro Michaela, jmenovali se Air Jordan I, stali se ikonickými nejen že se daly využít ve sportu ale taky jako módní doplněk.

Boty se začaly prodávat veřejnosti v roce 1985.

LeBron James

Hrál basketbal již na základní škole, kde byl výjimečný talent. Na střední škole se proslavil především díky svým výkonům, už tam se o něm lidé zajímali. Po střední se rozhodl hrát v NBA, aniž by hrál univerzitní basket, v roce 2003 ho draftoval Cleveland (Cleveland Cavaliers). Tady začala jeho cesta ke slávě a úspěchu.

Během své kariéry se LeBron James stal jedním z nejlepších basketbalistů všech dob. Vyhrál několik titulů NBA a získal mnoho individuálních ocenění, například cenu pro nejužitečnějšího hráče ligy (MVP). Hrál také za týmy Miami Heat a Los Angeles Lakers, se kterými dosáhl dalších velkých úspěchů. Je známý nejen svými sportovními výkony, ale i tím, že pomáhá mladým lidem a podporuje vzdělávání.

Obrázek 4 LeBron James

Stephen Curry

Stephen vstoupil do NBA v roce 2009 když ho draftoval tým Golden State Warriors. Nejprve byl podceňovaný talent ale v sezóně 2014-15 přišel průlom, vyhrál svůj první titul a stal se MVP (most valuable player-nejužitečnější hráč sezóny). Dnes je považován za nejlepšího střelce tříbodových košů v NBA. Během své kariéry získal několik mistrovských titulů NBA a mnohokrát byl vybrán do All-Star týmu.

Obrázek 5 Stephen Curry

Vít Krejčí

Basketbal hrál od malička začal hrát v Brně za klub Brno sokol, později přešel do Španělska, kde hrál za tým Zaragoza.

V roce 2020 byl draftován týmem Washington Wizards, práva na něj potom ale získal tým Oklahoma City Thunder. V NBA si zahrál převážně díky své výšce, rychlosti, dobrým přihrávkám a chytré hře.

Je zhruba 10. čechem, který hraje v historii ligy. Předním tam působily například Tomáš Satoranský nebo Jiří Welsch.

Vít Krejčí je známý svou univerzálností, protože dokáže hrát na více pozicích. Trenéři si ho cení hlavně pro týmovou hru a schopnost vytvářet šance pro spoluhráče. I přes zranění na začátku kariéry se dokázal prosadit mezi nejlepšími basketbalisty světa. Pro český basketbal je velkou inspirací pro mladé hráče, kteří chtějí uspět v zahraničí a v NBA.

Obrázek 6 Vít Krejčí

Závěr

Svoji ročníkovou práci jsem měla o basketbale o historii, pravidlech a hráčích. Jsem ráda že jsem si toto téma vybrala, protože se sama věnuji basketbalu už zhruba čtyři roky. Touto ročníkovou prací chtěla ukázat životy basketbalistů a jejich začátky.

Resume

My term paper was about basketball, its history, rules, and players. I am glad that I chose this topic because I have been playing basketball myself for about four years. With this term paper, I wanted to show the lives of basketball players and their beginnings.

Zdroje

https://www.britannica.com/sports/basketball?utm_source

https://www.britannica.com/sports/history-of-basketball?utm_source

https://www.nationalgeographic.cz/historie/historie-basketbalu-od-kosiku-na-broskve-po-globalni-fenomen/?utm_source

https://en.wikipedia.org/wiki/Michael_Jordan?utm_source

https://www.bkstudanka.cz/historie-basketbalu?utm_source